10. SINIF

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

30 ZOR SORU • CEVAP ANAHTARI • AYRINTILI ÇÖZÜMLER

MEB 2026 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programına Uyumlu

Düzey	Zor / üst düzey düşünme
Soru türü	5 seçenekli çoktan seçmeli
Önerilen süre	70 dakika
Kapsam	Dört tema, metin tahlili, türler arası karşılaştırma, dilin işlevi ve edebiyat atölyesi

Özgün eğitim içeriği • Resmî MEB yayını değildir.

Kapsam ve Uygulama Notu

Bu çalışma, Millî Eğitim Bakanlığının 2026 tarihli Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı esas alınarak hazırlanmıştır. Sorular; yalnız kavram hatırlamayı değil, metin içi ve metinler arası anlam kurmayı, türleri tarihî bağlamlarıyla karşılaştırmayı, açık ve örtük iletileri yorumlamayı ve dil yapılarını metindeki işlevleriyle değerlendirmeyi ölçer.

Tema	Öne çıkan tür ve çalışmalar	Soru aralığı
Sözün Ezgisi	Koşuk, türkü, koşma, ninni, masal; şiir dinletisi ve film şeridi	1-7
Kelimelerin Ritmi	Gazel, kaside, saf şiir, söyleşi; podcast ve metin dönüştürme	8-15
Dünden Bugüne	Destan, halk hikâyesi, mesnevi, fabl; sunum ve fabl yazma	16-23
Nesillerin Mirası	Dede Korkut, Tanzimat şiiri, Servetifünun romanı, Fecriati şiiri, Millî Edebiyat hikâyesi	24-30

Yönerge

Her soruda yalnız bir doğru seçenek vardır. Metinleri yalnız tür adı bulmak için değil; yapı, içerik, üslup, dönem, söz varlığı ve ileti ilişkisini birlikte değerlendirerek okuyunuz. Cevap anahtarı bütün soruların ardından verilmiştir.

Resmî program dayanakları:

- MEB 2026 Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı (PDF)
- TYMM 10. Sınıf Tema Sayfası

Sorular

30 soruluk zor düzey çalışma

Soru 1 | Sözün Ezgisi

Aşağıdaki iki metin, ilgili türlerin özellikleri gözetilerek özgün olarak kurgulanmıştır.

I. Alp yürüdü, bozkır uyandı / Kopuz çalındı, toy kuruldu / Demir dağlar yankılandı / Ünü kaldı bütün buduna

II. Turnam, bizim ele varırsan / Dağlara selamımı salırsan / Aman aman, yolu gözler yârim / Bir ince haber alırsan

Bu metinlerin sözlü kültürdeki yerini ve ahenk özelliklerini birlikte değerlendiren aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) I. metin, yiğitlik ve topluluk hayatı çevresinde kurulduğu için koşuk geleneğiyle ilişkilendirilebilir.

B) II. metindeki seslenme ve kavuşma isteği, türkülerde görülen içten söyleyişle uyumludur.

C) Her iki metinde de ses tekrarları ve söyleyiş ritmi, sözün ezgiyle aktarılmasını kolaylaştırır.

D) I. metnin söyleyeni belli, II. metnin ise mutlaka anonim olduğundan iki metin farklı aktarım yollarına aittir.

E) II. metindeki “aman aman” bölümü, ezgiyi ve hatırlanabilirliği güçlendiren kavuştak işlevi görebilir.

Soru 2 | Sözün Ezgisi

Bir araştırmacı aynı türkünün üç yörede söylenen biçimlerini karşılaştırır. Birinci biçimde “yayla”, ikincide “ova”, üçüncüde “sahil” sözcüğünün kullanıldığını; ezginin ve bazı dizelerin de yörelere göre değiştiğini görür. Buna karşın ayrılık teması ile ana olayın korunduğunu belirler.

Bu bulgu aşağıdaki kavramlardan hangisini en doğrudan örneklendirir?

A) Kurmaca gerçeklik

B) Varyantlaşma

C) Bireysel üslup

D) Nazire geleneği

E) Ölçü değişmesi

Soru 3 | Sözün Ezgisi

“Uzak dağların sessiz yolcusu, solgun akşam ışığında eski köy yolunu ağır adımlarla geçti.” cümlesiyle ilgili aşağıdaki çözümlemelerden hangisi yanlıştır?

A) “uzak dağlar” sıfat tamlamasıdır.

B) “dağların sessiz yolcusu” belirtili isim tamlamasıdır.

C) “solgun akşam ışığı” sıfatla genişlemiş bir belirtisiz isim tamlamasıdır.

D) “köy yolu” söz grubu belirtisiz isim tamlamasıdır.

E) “ağır adımlarla” söz grubu “kim geçti?” sorusunu karşıladığı için cümlenin öznesidir.

Soru 4 | Sözün Ezgisi

Bir öğrenci dinlediği masalı film şeridine dönüştürürken şu dört kareyi kullanır:
1. Kahramanın yasaklı kapıyı merakla açması
2. Kuşun kahramana üç tüy vermesi
3. Sarayın büyük bir fırtınayla kararması
4. Kahramanın tüylerden birini yakarak yardım istemesi

Masalda olayların neden-sonuç ilişkisi “yasaklı kapının açılması → fırtına → kuşun daha önce verdiği tüyün kullanılması → kurtuluş” biçimindedir. Film şeridinin hem kronolojiyi hem de görsel anlaşılırlığı koruması için öğrenci öncelikle hangi düzenlemeyi yapmalıdır?

A) Karelerdeki bütün konuşmaları anlatıcı cümlelerine dönüştürmelidir.

B) Olağanüstü unsurları çıkarıp olayları gerçekçi hâle getirmelidir.

C) Kareleri 2-1-3-4 sırasına koyup her kareye kısa bir eylem açıklaması eklemelidir.

D) Masalın döşeme bölümünü son kareye taşımalıdır.

E) Kahramanın iç konuşmalarını uzun paragraflarla her karenin altına yazmalıdır.

Soru 5 | Sözün Ezgisi

Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi sözlü kültür ürününün temel iletişim ortamı ve baskın işlevi bakımından en tutarlıdır?

A) Ninni - yakın ilişki ortamı - uyutma ve sevgi aktarımı

B) Koşuk - resmî yazışma ortamı - kanun bildirme

C) Türkü - yalnız saray çevresi - bireysel poetika oluşturma

D) Masal - bilimsel toplantı - kanıtlanabilir bilgi aktarma

E) Koşma - yalnız yazılı basın - haber verme

Soru 6 | Sözün Ezgisi

“Anlatıcı, masala ‘Bir varmış bir yokmuş; söz, rüzgâra yoldaş olmuş.’ diye başlar. Olayın en gerilimli yerinde aynı cümleyi bu kez yavaşça tekrarlar; finalde ise ‘Söz yuvasını bulmuş.’ der.”

Bu kullanımın metne katkısıyla ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi en kapsamlıdır?

A) Tekrar, yalnızca olayın gerçek zamanını kesinleştirir.

B) Kalıplaşmış ifade, anlatıcının kişisel kimliğini açıklamak için kullanılmıştır.

C) Söz dizimi değişmediği için metinde herhangi bir anlam dönüşümü oluşmamıştır.

D) Tekrar, ritmik bir bağ kurarken bağlama göre gerilim ve tamamlanma anlamları üretmiştir.

E) İfadeler, masalı öğretici metne dönüştürerek kurmacayı ortadan kaldırmıştır.

Soru 7 | Sözün Ezgisi

Bir öğrenci koşuk ile türküyü karşılaştırırken “İki metinde de tekrarlar var; o hâlde türleri ve tarihî bağlamları aynıdır.” sonucuna ulaşır. Bu çıkarımı düzeltmek için aşağıdaki yöntemlerden hangisi en uygundur?

A) Yalnızca dizelerdeki sözcük sayısını karşılaştırmak

B) Tekrarların işlevini; tema, söyleyiş ortamı, dönem ve yapı özellikleriyle birlikte incelemek

C) Metinlerin günümüz Türkçesine çevrilmiş olup olmadığına bakmak

D) Her iki metindeki bütün benzetmeleri saymak

E) Metinlerin uzun olanını daha eski kabul etmek

Soru 8 | Kelimelerin Ritmi

Bir gazel ile Cumhuriyet Dönemi saf şiir örneğini karşılaştıran öğrenci şu notları alır:
I. Birincide beyit bütünlüğü ve geleneksel mazmunlar belirgindir.
II. İkincide anlam, çağrışım ve ses örgüsü içinde sezdirilir.
III. Her iki metinde de ahenk yalnızca ölçüden doğar.
IV. İki şiirin söz varlığı, ait oldukları estetik anlayışla ilişkilidir.

Bu notlardan hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) I ve III

C) I, II ve IV

D) II, III ve IV

E) I, II, III ve IV

Soru 9 | Kelimelerin Ritmi

Bir öğrenci, edebiyat alanında iz bırakmış bir şairi tanıtan podcast hazırlamıştır. Kayıtta yaşam öyküsünü kronolojik biçimde okumuş; ancak şiir anlayışını gösterecek metin örneklerine, kaynak bilgisine ve ses kullanımındaki vurgu-tonlamaya yer vermemiştir.

Aşağıdaki geri bildirimlerden hangisi ürünün amacına en uygun geliştirme önerisidir?

A) Biyografiyi kısaltıp şairin edebî yönünü kanıtlayan kısa örnekler, güvenilir kaynaklar ve planlı ses kullanımı eklemelisin.

B) Şairin bütün eserlerinin adlarını arka arkaya okumalı, yorumdan kaçınmalısın.

C) Kaynak göstermeden dinleyicinin ilgisini çekecek söylentilere yer vermelisin.

D) Podcasti yalnız fon müziğinden oluşturup konuşmayı kaldırmalısın.

E) Edebî kişiliği anlatmak yerine doğum ve ölüm tarihlerini birkaç kez tekrarlamalısın.

Soru 10 | Kelimelerin Ritmi

“Ah, onu yıllardır görmedim; fakat bu akşam için içimde beliren umut, sanki kapıyı çalan eski bir dosttu.” cümlesindeki “Ah, onu, fakat, için, sanki” sözcüklerinin türleri sırasıyla hangisidir?

A) Bağlaç - kişi zamiri - edat - bağlaç - zarf

B) Ünlem - işaret zamiri - bağlaç - isim - edat

C) Ünlem - kişi zamiri - edat - bağlaç - sıfat

D) Zarf - kişi zamiri - bağlaç - edat - bağlaç

E) Ünlem - kişi zamiri - bağlaç - edat - edat

Soru 11 | Kelimelerin Ritmi

“Şehir, sabaha kadar ışıklarını söndürmedi. Pencerelerin ardında binlerce yalnızlık aynı gökyüzüne baktı.”

Bu iki cümledeki ileti ve anlatım için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Yalnız nesnel bilgi verildiği için edebî gerçeklik kurulmamıştır.

B) “Şehir” sözcüğü gerçek anlamından tamamen kopmuş bir terimdir.

C) İleti açıktır; şehirde elektrik kesintisi olmadığı bildirilmektedir.

D) Kişileştirme ve çağrışım yoluyla örtük biçimde kent yalnızlığı sezdirilmiştir.

E) İkinci cümle birinciyi sayısal verilerle kanıtlamaktadır.

Soru 12 | Kelimelerin Ritmi

Bilgilendirici cümle: “Göçmen kuşlar, mevsim değiştiğinde daha sıcak bölgelere gider.”

Bu bilgiyi temel anlamı koruyarak edebî bir metne dönüştüren seçenek hangisidir?

A) Göçmen kuşlar mevsim değişikliklerinde yer değiştiren canlılardır.

B) Sonbahar kapıyı çalınca göğün yolcuları, kanatlarına sıcak ülkelerin çağrısını alıp ufka doğru süzüldü.

C) Kuşlar sıcak bölgelere gider; çünkü hava soğur ve bu olay göç olarak adlandırılır.

D) Mevsim, Dünya’nın Güneş çevresindeki dolanımıyla ilişkili bir zaman dilimidir.

E) Göçmen kuşların tamamı aynı gün, aynı ülkeye ve aynı hızla gider.

Soru 13 | Kelimelerin Ritmi

Bir şiir; aşk ve ayrılık çevresinde yedi beyit olarak yazılmış, aruz ölçüsü kullanılmış, ilk beyitte dizeler birbiriyle, sonraki beyitlerin ikinci dizeleri ilk beyitle kafiyelenmiş ve şair son beyitte mahlasını söylemiştir. Şiirin bütününde bir devlet büyüğünü öven bölümlere yer verilmemiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi en güçlü çıkarımdır?

A) Şiir, nazım birimi dörtlük olan bir koşmadır.

B) Şiir, nesir biçiminde yazılmış bir söyleşidir.

C) Şiir, gazelin biçim özelliklerini taşımakta; kasidenin övgü amacını taşımamaktadır.

D) Şiir, ölçüsüz ve kafiyesiz bir saf şiirdir.

E) Şiir, olay çevresinde oluşmuş bir mesnevidir.

Soru 14 | Kelimelerin Ritmi

Aşağıdaki özelliklerden hangisi Cumhuriyet Dönemi saf şiir anlayışını değerlendirmede diğerlerinden daha belirleyicidir?

A) Şiiri öğretici bir bildiriden çok ses, imge ve çağrışım bütünlüğü içinde estetik bir yapı olarak kurma

B) Her şiirde belirli bir tarihî olayı bütün ayrıntılarıyla belgeleme

C) Toplumsal sorunları yalnız açık ve doğrudan sloganlarla anlatma

D) Bütün şiirleri divan edebiyatının aynı mazmunlarıyla yazma

E) Olay örgüsü, düğüm ve çözüm bölümlerini zorunlu tutma

Soru 15 | Kelimelerin Ritmi

Bir şiirde düzenli ölçü kullanılmadığı hâlde “s” ve “ş” sesleri sıkça tekrarlanmış, kısa dizeler art arda getirilmiş, bazı kelimeler bilinçli biçimde yinelenmiş ve duraklamalarla dalga sesi çağrıştırılmıştır.

Bu durum aşağıdaki yargılardan hangisini kanıtlar?

A) Ölçüsüz şiirde ahenk kurulamaz.

B) Kafiye bulunmayan metin edebî metin sayılamaz.

C) Ritim yalnız hece sayısının eşitliğiyle oluşur.

D) Ses tekrarları yalnız anlamı belirsizleştirir.

E) Ahenk; ölçü dışında ses, tekrar, dize uzunluğu ve durak gibi unsurlarla da kurulabilir.

Soru 16 | Dünden Bugüne

Bir milletin belleğinde yüzyıllar boyunca sözlü olarak yaşayan, çekirdeğinde tarihî bir mücadele bulunan ve anlatıcılar tarafından olağanüstü unsurlarla zenginleştirilen bir metin ile belirli bir şairin yakın tarihteki savaşı destansı üslupla anlattığı eser karşılaştırılmaktadır.

Bu iki eser sırasıyla nasıl sınıflandırılır?

A) Mesnevi - halk hikâyesi

B) Doğal destan - yapma destan

C) Yapma destan - doğal destan

D) Masal - fabl

E) Koşuk - gazel

Soru 17 | Dünden Bugüne

Destan, halk hikâyesi ve mesnevinin tarihî değişim çizgisi üzerine çalışan bir öğrenci aşağıdaki sonuçlara ulaşır. Hangisi bu türlerin karşılaştırılmasında kullanılamaz?

A) Anlatının sözlü ya da yazılı kültürde biçimlenme derecesi

B) Olağanüstü unsurların gerçekçi ayrıntılarla ilişkisi

C) Nazım birimi ve anlatım tekniği

D) Metnin uzunluğuna bakarak kesin biçimde daha eski ya da daha yeni olduğuna karar verme

E) Kahramanlık, aşk, din ve toplum gibi temaların döneme göre işlenişi

Soru 18 | Dünden Bugüne

Bir anlatıda kahramanın yolculuğa çıkmadan önce rüyasında ak sakallı bir ihtiyardan öğüt alması, üç kez sınanması ve sonunda halkını kuraklıktan kurtarması anlatılır.

Bu parçada özellikle hangi ögenin anlatının kültürel sürekliliğini sağlamadaki rolü vurgulanmaktadır?

A) Tekrarlanan ve kuşaktan kuşağa aktarılan motiflerin

B) Bilimsel kanıtların

C) Gazete haberlerinin

D) Yazar biyografisinin

E) Dipnot sisteminin

Soru 19 | Dünden Bugüne

Bir fablda tilki, ormandaki bütün hayvanların adına konuştuğunu söyleyerek yiyecekleri kendi inine taşır. Karınca ise “Herkes adına konuşan, önce herkesin payını korumalıdır.” der. Olay sonunda hayvanlar yiyecekleri eşitçe paylaşır.

Bu fablın sembolik ve didaktik yapısını en iyi açıklayan seçenek hangisidir?

A) Hayvanlar yalnız biyolojik özellikleriyle tanıtılmış, insan davranışına gönderme yapılmamıştır.

B) Metin, açık bir bilimsel deneyin sonuçlarını raporlamaktadır.

C) Tilki çıkarcılığı, karınca sorumluluğu temsil eder; olay adalet ve temsil sorunu üzerine ders verir.

D) Olayın amacı yalnız mekân betimlemek, herhangi bir ileti oluşturmamaktır.

E) Kahramanların hayvan olması metni zorunlu olarak doğal destan yapar.

Soru 20 | Dünden Bugüne

“Kervan ovaya indiğinde Ali, uzaktaki dumanı gördü. Bunun bir obaya mı yoksa düşmana mı ait olduğunu bilmiyordu. Anlatıcı ise dumanın, kahramanı yıllardır arayan kardeşin yaktığı ateşten yükseldiğini okura bildirir.”

Bu parçadaki bakış açısı ve bilgi dağılımıyla ilgili doğru yargı hangisidir?

A) Kahraman anlatıcı kullanılmış; anlatıcı yalnız Ali’nin bildiklerini bilir.

B) Gözlemci anlatıcı, kişilerin geçmişini ve geleceğini sınırsızca açıklamıştır.

C) İkinci kişi anlatım kullanılmış; okur doğrudan olayın kişisidir.

D) Anlatıcı olmadığı için bilgi yalnız diyaloglarla verilmiştir.

E) Hâkim anlatıcı, Ali’nin bilmediği bir bilgiyi okura vererek dramatik beklenti oluşturmuştur.

Soru 21 | Dünden Bugüne

Aşağıdaki değişimlerden hangisi sözlü destan geleneğinden klasik mesnevi geleneğine geçişi açıklamada en işlevsel karşılaştırmadır?

A) Yazılı kültürden bütünüyle sözsüz iletişime geçme

B) Toplumsal belleğe dayalı değişken anlatımdan, belirli bir şairin yazılı ve sanatlı kurgusuna yönelme

C) Beyit düzeninden yalnız düz yazıya geçme

D) Bireysel yazarlıktan anonim söyleyişe zorunlu dönüş

E) Aruzdan yalnız serbest ölçüye geçme

Soru 22 | Dünden Bugüne

“Kahraman, obanın dağılacağını sezdiği için toy meclisini topladı; eğer boylar ortak karar alırsa uzun yolculuğa birlikte çıkacaklardı.”

Bu cümledeki anlam ilişkileri sırasıyla hangisidir?

A) Amaç - karşılaştırma

B) Karşıtlık - benzetme

C) Örneklendirme - varsayım

D) Neden-sonuç - koşul

E) Tanımlama - olasılık

Soru 23 | Dünden Bugüne

Bir öğrenci fabl yazmıştır: Kahramanları insanlardır, olay gerçek bir okulda geçer, sonuçta hiçbir ileti sezdirilmez veya açıklanmaz; buna karşılık betimlemeler canlı ve yazım kuralları doğrudur.

Tür özelliklerini merkeze alan bir dereceli puanlama anahtarında hangi değerlendirme en uygun olur?

A) Dil ve yazım yönünden başarılı; ancak insan dışı sembolik kahraman ve öğretici ileti boyutları geliştirilmelidir.

B) Yazım doğruysa fablın bütün tür özellikleri eksiksiz kabul edilmelidir.

C) Gerçek okul mekânı kullanıldığı için metin otomatik olarak destandır.

D) İleti bulunmaması fablın zorunlu bir özelliğidir.

E) Canlı betimleme kullanmak fabl türünde yasaktır.

Soru 24 | Nesillerin Mirası

Bir Dede Korkut hikâyesi ile Servetifünun Dönemi romanından bir bölüm karşılaştırılacaktır. Aşağıdaki karşılaştırma sorularından hangisi iki metnin dönem ve toplumla ilişkisini çözümlemede en işlevseldir?

A) İki metinde toplam kaç farklı harf kullanılmıştır?

B) Metinlerin sayfa kenar boşlukları aynı mıdır?

C) Kahramanların değerleri, çatışmaları, anlatım biçimleri ve sosyal çevreleri dönemlerinin hangi özelliklerini yansıtır?

D) Hangi metnin başlığında daha çok sözcük vardır?

E) Metinler aynı gün okunursa anlamları eşit olur mu?

Soru 25 | Nesillerin Mirası

Tanzimat Dönemi'nden bir şiirde "hak, hürriyet, vatan" kavramlarının geniş toplumsal kitleye seslenen bir söyleyişle işlendiği; Fecriati Dönemi'nden bir şiirde ise akşam, gölge ve yalnızlık imgeleriyle bireysel bir duyarlığın öne çıktığı görülmektedir.

Bu karşılaştırmadan aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabilir?

A) Her iki şiirin amacı yalnız tarihî olayları belgelendirmektir.

B) Dönem farklılığı, şiirin söz varlığı ve temasında hiçbir değişiklik oluşturmaz.

C) Fecriati şiiri zorunlu olarak hece ölçüsüyle ve halk diliyle yazılmıştır.

D) Tanzimat şiirinde bireysel duyguya hiçbir koşulda yer verilmez.

E) Toplumsal ve estetik yönelimlerdeki değişim, şiirlerin tema, imge ve söyleyiş tercihine yansımıştır.

Soru 26 | Nesillerin Mirası

Millî Edebiyat Dönemi ruhunu yansıtan bir hikâyede, köyüne dönen askerin yıllar sonra toprağı sürmeye başlaması ve komşularıyla yeniden dayanışma kurması anlatılmaktadır. Bu hikâye şiire dönüştürülecektir.

Aşağıdaki taslaklardan hangisi tür dönüşümünü en başarılı biçimde gerçekleştirir?

A) Olayı bütün tarih ve yer adlarıyla kronolojik rapor hâlinde sıralayan taslak

B) Dönüş, toprak ve dayanışma izleğini imgeler ve yoğun bir söyleyişle koruyan; ayrıntıları seçerek şiirsel ritim kuran taslak

C) Hikâyedeki bütün cümleleri satır sonlarından bölerek aynen kullanan taslak

D) Ana olayı kaldırıp yalnız köy nüfusuna ilişkin sayısal bilgiler veren taslak

E) Millî bilinç ve dayanışma ile ilgisiz, rastgele dizelerden oluşan taslak

Soru 27 | Nesillerin Mirası

"Edebiyat, toplumdaki değişimi yalnızca kaydeden pasif bir alan değildir; kimi eserler yeni kavramların yayılmasını sağlayarak toplumun düşünme biçimini de etkiler."

Bu görüşü destekleyen en güçlü örnek hangisidir?

A) Bir şiirin yalnız kâğıt türünün yıllar içinde sararması

B) Bir romanın sayfa sayısının baskıdan baskıya değişmesi

C) Bir yazarın bütün metinlerinde aynı noktalama işaretini kullanması

D) Toplumsal özgürlük düşüncesini işleyen eserlerin yeni bir kamu dili oluşturması ve okurların tartışmalarına yön vermesi

E) Bir kitabın kapağında farklı renklerin tercih edilmesi

Soru 28 | Nesillerin Mirası

“Ozan sözü tamamladı, gençler sessizce dinliyor, yarın da bu anlatıyı çocuklarına aktaracaklar.” cümlesindeki fiillerin zaman ve işlevleriyle ilgili doğru açıklama hangisidir?

A) “tamamladı” bitmiş eylemi, “dinliyor” sürmekte olan eylemi, “aktaracaklar” gelecek yönelimini bildirerek kültürel aktarımın zaman çizgisini kurar.

B) Üç fiil de yalnız geniş zaman bildirir ve aralarında zaman farkı yoktur.

C) “dinliyor” geçmişte tamamlanmış, “tamamladı” gelecekte yapılacak eylemdir.

D) Fiillerin zamanları metnin anlamına hiçbir katkı sağlamaz.

E) “aktaracaklar” emir kipindedir ve zorunlu bir komut verir.

Soru 29 | Nesillerin Mirası

“Köy meydanındaki yaşlı çınar kesilince herkes gölgenin eksildiğini söyledi; oysa eksilen yalnız gölge değildi.”

Bu cümledeki örtük ileti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çınarın boyu kesin olarak ölçülememiştir.

B) Meydanın güneş alma süresi uzamıştır ve metin yalnız bunu bildirir.

C) Çınarla birlikte ortak geçmişe ve toplumsal belleğe ait bir değer de kaybedilmiştir.

D) Köyde hiçbir kültürel bağ bulunmamaktadır.

E) Ağaçların tamamı kurmaca metinlerde aynı anlama gelir.

Soru 30 | Genel Değerlendirme

Aşağıdaki tema-odak-tür/üretim eşleştirmelerinden hangisi MEB 2026 Türk Dili ve Edebiyatı 10. sınıf programının bütününe uygundur?

A) Sözün Ezgisi - yalnız yazılı kültür - makale yazma

B) Kelimelerin Ritmi - destan ve halk hikâyesi - fabl yazma

C) Dünden Bugüne - gazel ve saf şiir - podcast hazırlama

D) Nesillerin Mirası - yalnız masal ve ninni - film şeridi oluşturma

E) Sözün Ezgisi - koşuk/türkü ve masal - şiir dinletisi ile masalı film şeridine dönüştürme

Cevap Anahtarı

Soruları tamamladıktan sonra kontrol ediniz.

1 D	2 B	3 E	4 C	5 A
6 D	7 B	8 C	9 A	10 E
11 D	12 B	13 C	14 A	15 E
16 B	17 D	18 A	19 C	20 E
21 B	22 D	23 A	24 C	25 E
26 B	27 D	28 A	29 C	30 E

Cevap dağılımı dengeli hazırlanmıştır: A, B, C, D ve E seçeneklerinin her biri altışar kez doğru cevaptır.

Ayrıntılı Çözümler

Her çözümde doğru seçeneğin gerekçesi ve çeldiricilerin neden yetersiz olduğu açıklanmıştır.

1. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: D

Parçalardan hareketle bir metnin söyleyeninin kesin olarak bilindiği ya da anonim olduğu sonucuna varılamaz. Koşuklar ve türküler sözlü aktarım içinde değişebilir; anonimleşme, metnin tek bir örneğine bakılarak zorunlu biçimde belirlenemez. I. metindeki alp, toy, kopuz ve budun çevresi koşuk geleneğini; II. metindeki turnaya seslenme, ayrılık duygusu ve kavuştak niteliğindeki tekrar ise türkü geleneğini destekler. Her iki parçada ritim ve ses tekrarları sözlü belleği güçlendirebilir. Bu yüzden kesinlik bildiren D seçeneği yanlıştır.

2. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: B

Sözlü kültür ürünlerinin farklı bölgelerde veya zamanlarda küçük değişikliklerle yaşamasına varyantlaşma denir. Ana tema ve temel olay korunurken yer adlarının, bazı dizelerin ya da ezginin değişmesi bu kavramın tipik sonucudur. Kurmaca gerçeklik, anlatı dünyasının gerçeklikle ilişkisini; bireysel üslup, belirli bir sanatçının ayırt edici söyleyişini; nazire, başka bir şiire benzer özelliklerle yazılan şiiri; ölçü değişmesi ise yalnızca ritmik kalıptaki farklılaşmayı ifade eder. Olayın bütününe ilişkin verilen değişim B seçeneğini gerekli kılar.

3. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: E

Cümlenin öznesi, “geçen kim?” sorusuna cevap veren “uzak dağların sessiz yolcusu” söz grubudur. “Ağır adımlarla” ise eylemin nasıl gerçekleştiğini bildirir ve cümlede zarf tümleci görevindedir; bu grubun içindeki “ağır” sözcüğü de “adımlar” ismini niteleyen sıfattır. Diğer çözümlemeler doğrudur: “uzak dağlar” sıfat tamlaması, “dağların sessiz yolcusu” belirtili isim tamlamasıdır. “Akşam ışığı” belirtisiz isim tamlaması “solgun” sıfatıyla genişlemiştir. “Köy yolu” da belirtisiz isim tamlamasıdır.

4. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: C

Kuşun tüyleri kahramana önceden verilmiş olmalıdır; aksi hâlde dördüncü karedeki yardım isteme eyleminin dayanağı anlaşılmaz. Ardından yasaklı kapı açılır, fırtına başlar ve tüy kullanılır. Bu nedenle doğru sıra 2-1-3-4’tür. Film şeridi görsel bir anlatım olduğundan kısa eylem açıklamaları anlamı destekler. Olağanüstülüğü kaldırmak masalın tür özelliğini bozar; uzun paragraflar görsel anlatımın işlevini azaltır. Döşeme bölümünün sona alınması da masalın yapısıyla çelişir.

5. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: A

Ninni, çoğunlukla çocuğu uyutmak, sakinleştirmek ve sevgi dileklerini aktarmak amacıyla yakın ilişki ortamında söylenir; ezgili ve tekrarlı yapısı bu işleve hizmet eder. Diğer seçenekler sözlü kültür ürünlerini kendi doğal bağlamlarından koparır. Koşuk ve koşma şiir geleneği ürünleridir; resmî yazışma ya da yalnız yazılı basın ürünü değildir. Türkü halkın çeşitli yaşantılarını taşır, yalnız saray çevresine ait değildir. Masalın amacı bilimsel ve kanıtlanabilir bilgi sunmak değil, kurmaca yoluyla estetik ve kültürel aktarım sağlamaktır.

6. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: D

Aynı cümlenin farklı anlatım anlarında ve farklı ses tonlarıyla kullanılması hem ritmik süreklilik oluşturur hem de bağlama göre yeni işlevler kazanır. Başlangıçta masal dünyasına giriş, gerilim bölümünde beklenti, finalde ise dönüşmüş bir kapanış ve tamamlanma duygusu doğar. Tekrar yalnız zaman bildirmez, anlatıcının kimliğini açıklamaz ve kurmacayı ortadan kaldırmaz. Söz diziminin benzerliği anlamın aynı kalacağını göstermez; bağlam, tonlama ve metindeki konum anlamı değiştirir.

7. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: B

Tek bir ortak özellik, iki metni aynı tür ve döneme yerleştirmek için yeterli değildir. Tekrar; sözlü belleği, ezgiyi, duygusal yoğunluğu veya kavuştak yapısını destekleyebilir. Bu işlev, metnin teması, icra ortamı, tarihî bağlamı ve yapısıyla birlikte değerlendirilmelidir. Sözcük sayısı, metnin uzunluğu ya da yalnız benzetmelerin sayısı tür ve dönem için güvenilir ölçüt değildir. Günümüz Türkçesine aktarılmış olmak da metnin özgün tarihî bağlamını değiştirmez. En kapsamlı ve kanıta dayalı yöntem B seçeneğidir.

8. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: C

I doğrudur: Gazelde beyit birimi ve geleneksel imgeler/mazmunlar önemli olabilir. II de doğrudur: Saf şiirde şiirin estetik ve çağrışımsal yapısı, doğrudan açıklamadan çok sezdirme yoluyla kurulur. IV, programın vurguladığı içerik-söz varlığı-estetik anlayış ilişkisini doğru yansıtır. III yanlıştır çünkü ahenk yalnız ölçüyle oluşmaz; kafiye, redif, ses tekrarları, vurgu, tonlama, sözcük seçimi ve dizim de ritme katkıda bulunur. Bu nedenle doğru birleşim I, II ve IV'tür.

9. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: A

Görevin amacı yalnız biyografik bilgi vermek değil, kişinin edebî yönünü tanıtmaktır. Bu yüzden iddialar kısa metin örnekleri ve güvenilir kaynaklarla desteklenmeli; podcastin işitsel doğasına uygun vurgu, tonlama ve akış planlanmalıdır. Eser adlarını yorumsuz sıralamak edebî kişiliği açıklamaz. Kaynaksız söylentiler bilgi güvenilirliğini zedeler. Konuşmayı tamamen kaldırmak ya da tarihleri tekrarlamak da iletişim amacına hizmet etmez. A seçeneği içerik, kaynak kullanımı ve sunum tekniğini birlikte geliştirdiği için en uygundur.

10. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: E

“Ah” duyguyu bildiren ünlemdir. “Onu” sözcüğü, adı söylenmeyen kişiyi karşıladığı için kişi zamiridir. “Fakat” iki yargıyı karşıtlık ilişkisiyle bağlayan bağlaçtır. “İçin” cümlede amaç/zaman ilgisi kuran edattır. “Sanki” de benzetme ve varsayım ilgisi kuran edattır. Sözcük türlerini belirlerken bağlam ve işlev esas alınır; bu sıralama yalnız E seçeneğinde eksiksiz verilmiştir.

11. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: D

Şehrin ışıklarını “söndürmemesi” insan davranışının şehre aktarılmasıyla kişileştirme oluşturur. “Binlerce yalnızlığın” aynı gökyüzüne bakması, kentte kalabalık içinde yaşanan bireysel yalnızlığı doğrudan açıklamadan sezdirir. Bu nedenle ileti örtüktür ve çağrışım yoluyla kurulmuştur. Parça elektrik kesintisiyle ilgili nesnel bilgi sunmaz; “şehir” terim değildir. İkinci cümlede sayısal kanıt değil, sanatsal çoğullama ve imge vardır. Doğru değerlendirme D’dir.

12. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: B

B seçeneği, mevsim değişimiyle kuşların sıcak bölgelere yönelmesi bilgisini korurken kişileştirme (“sonbahar kapıyı çalınca”), eğretileme (“göğün yolcuları”) ve çağrışımlı söyleyiş kullanır. Böylece bilgi estetik bir yapıya dönüştürülür. A ve C bilgilendirici anlatımı sürdürür. D asıl bilgiden uzaklaşır. E ise bütün göçmen kuşlara ilişkin doğrulanamayacak kesinlikler ekleyerek temel anlamı bozar. Edebî dönüştürmede amaç bilgiyi yok etmek değil, onu özgün ve etkili bir anlatımla yeniden kurmaktır.

13. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: C

Beyit, aruz, aa/ba/ca... biçimindeki kafiye düzeni ve son beyitte mahlas kullanımı gazelle uyumludur. Kaside de benzer bir kafiye düzeni taşıyabilir; ancak genellikle bir din veya devlet büyüğünü övme amacı ve buna bağlı bölümleriyle ayrılır. Soruda bu amaç özellikle dışlanmıştır. Koşma dörtlüklerle ve çoğunlukla hece ölçüsüyle; mesnevi ise aa/bb/cc düzeniyle uzun olay anlatımında kullanılır. Söyleşi nesirdir. Bu nedenle en güçlü çıkarım C'dir.

14. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: A

Saf şiir anlayışında şiirin estetik yapısı, ses değeri, imge ve çağrışım gücü ön plandadır. Şiir bir bilgi belgesi, slogan veya olay anlatısı olmak zorunda değildir; anlam çoğu zaman sezdirilir. Bu anlayış divan şiirinin bütün mazmunlarını aynen sürdürme şartına da bağlı değildir. B, C, D ve E seçenekleri şiiri tek bir dış amaca veya anlatı kalıbına indirger. A seçeneği ise ritim, ses ve anlam katmanlarının bağımsız estetik değerini vurguladığı için belirleyicidir.

15. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: E

Verilen şiirde düzenli ölçü yoktur; buna rağmen aliterasyon niteliğindeki "s/ş" tekrarları, kelime yinelemeleri, kısa dize düzeni ve duraklar işitsel bir yapı kurmuştur. Bu, ahengin ölçüden daha geniş bir kavram olduğunu gösterir. Ölçü ve kafiye önemli araçlardır ancak edebîliğin tek koşulu değildir. Ses tekrarları anlamı yalnız belirsizleştirmez; burada dalga sesini çağrıştırarak biçimle içeriği birleştirir. Bu nedenle kanıtlanan yargı E seçeneğidir.

16. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: B

Doğal destanlar toplumun ortak belleğinde uzun zaman içinde, sözlü aktarım yoluyla oluşur; tarihî bir çekirdek olay olağanüstülüklerle genişler ve ilk söyleyeni belirlenemez. Yapma destan ise belirli bir sanatçı tarafından destan özellikleri gözetilerek yazılır. Soruda ilk metin ortak sözlü oluşum, ikinci metin belirli şairin bilinçli eseri olarak tanımlandığından sıralama "doğal destan - yapma destan"dır. Diğer tür çiftleri verilen oluşum süreçlerini karşılamaz.

17. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: D

Metin uzunluğu, bir eserin yaşını veya türler arasındaki tarihî sırasını kesin biçimde göstermez. Kısa bir modern yapma destan ya da uzun bir eski anlatı bulunabilir. Buna karşılık sözlü-yazılı kültür ilişkisi, olağanüstülüğün dönüşümü, nazım birimi ve anlatım tekniği ile temaların döneme göre işlenişi türler arası değişimi incelemek için anlamlı ölçütlerdir. Program da edebî değişimi içerik, yapı, üslup ve bağlam üzerinden ele alır. Bu nedenle kullanılamayacak ölçüt D'dir.

18. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: A

Ak sakallı bilge, rüya, üçleme, sınanma ve toplumu kurtarma gibi tekrarlanabilir anlatı ögeleri motiftir. Motifler farklı metinlerde yeni bağlamlara girerek kültürel belleğin ve anlatı sürekliliğinin taşınmasına yardım eder. Bunlar tek başına tarihî kanıt sayılmaz; kurmaca anlatının yapı ve anlam katmanlarıdır. Gazete haberi, biyografi veya dipnot sistemi parçadaki anlatı düzenini açıklamaz. Bu yüzden doğru cevap A'dır.

19. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: C

Fablda insan davranışları hayvan kişilikler üzerinden sembolleştirilir. Tilki, ortak yararı kendi çıkarına dönüştüren kişiyi; karınca ise sorumluluk ve adalet ilkesini temsil eder. Sonuçta eşit paylaşımın sağlanması, iletinin olay yoluyla gösterildiğini kanıtlar. Metin bilimsel rapor veya destan değildir; hayvan kahraman kullanmak tek başına türü belirlemez. Mekân betimlemesi de asıl amaç değildir. Bu nedenle sembolik ve öğretici yapıyı en iyi açıklayan C seçeneğidir.

20. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: E

Anlatıcı, Ali'nin görüp anlamlandıramadığı dumanın kaynağını bilir ve okura açıklar. Bir kişinin bilgisini aşan bu konum hâkim (ilahi) bakış açısını gösterir. Okur, kahramandan daha fazla bilgiye sahip olduğu için kardeşle karşılaşma konusunda beklenti oluşur. Kahraman anlatıcıda anlatan kişi olayın içindedir ve bilgisi sınırlıdır; gözlemci anlatıcı dıştan görülebilenlerle yetinir. İkinci kişi anlatımı ve yalnız diyalogla aktarma da parçada yoktur. Doğru cevap E'dir.

21. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: B

Sözlü destan, toplumun ortak belleğinde anlatıcıdan anlatıcıya değişerek yaşar; ilk söyleyeni çoğu zaman belirlenemez. Klasik mesnevi ise belirli bir şairin yazılı kültür içinde, beyit ve çoğunlukla aruz düzeniyle kurduğu sanatlı eserdir. Bu nedenle değişimi en iyi açıklayan ölçüt, değişken sözlü ve ortak anlatımdan belirli yazarlı yazılı kurguya yönelmedir. Diğer seçenekler ters veya aşırı genellemelerdir: Mesnevi sözsüz değildir, yalnız düzyazı değildir, anonimleşmeye zorunlu dönüşü göstermez ve serbest ölçüye geçişi temsil etmez.

22. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: D

“Obanın dağılacağını sezdiği için” bölümü toy meclisinin toplanma nedenini bildirir; bu nedenle ilk ilişki neden-sonuçtur. “Eğer boylar ortak karar alırsa” bölümü, birlikte yolculuğa çıkmanın gerçekleşmesini bir koşula bağlar. Amaç, karşıtlık, benzetme, örneklendirme veya tanımlama ilişkisi kurulmamıştır. Cümledeki dil yapıları metnin anlamını taşıyan işlevsel unsurlar olarak değerlendirilmelidir. Doğru sıralama D seçeneğidir.

23. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: A

Değerlendirme hem güçlü hem eksik yönleri ölçütlere göre göstermelidir. Metnin yazım ve betimleme yönü başarılıdır; ancak fablda çoğunlukla insan dışı varlıklar kişileştirilir ve sembolik olay üzerinden öğretici bir ileti kurulur. Bu iki temel tür özelliği eksiktir. Yazım doğruluğu tek başına tür uygunluğunu sağlamaz. Okul mekânı destan oluşturmaz; iletisizlik fablın zorunlu özelliği değildir. Betimleme de fablda yasak değildir. En dengeli geri bildirim A’dır.

24. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: C

Dönem ve toplum ilişkisini incelemek için karakterlerin değerleri, çatışmaları, sosyal çevresi, dil ve anlatım biçimi gibi anlamlı göstergeler gerekir. Dede Korkut anlatısındaki topluluk, yiğitlik ve sözlü kültür unsurlarıyla Servetifünun romanındaki bireysel/sosyal çevre ve sanatlı anlatım bu yolla karşılaştırılabilir. Harf sayısı, kenar boşluğu, başlık uzunluğu veya okuma günü tarihsel-sosyolojik çözümleme sağlamaz. Bu nedenle C seçeneği en işlevsel sorudur.

25. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: E

Verilen örnekler, farklı dönemlerin düşünsel ve estetik yönelimlerinin şiirin söz varlığına, imge düzenine ve hitap biçimine yansıdığını gösterir. Tanzimat örneğinde toplumsal kavramlar, Fecriati örneğinde bireysel ve duyusal imgeler öne çıkar. Bu, her dönemde bütün şiirlerin aynı olduğunu veya bir dönemde başka temaların hiç kullanılamayacağını kanıtlamaz. Fecriati için hece ve halk dili de zorunlu değildir. Metinler tarih belgesi olmaktan çok tarihî bağlamla ilişkili sanat yapılarıdır. En geçerli sonuç E'dir.

26. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: B

Tür dönüşümünde kaynak metnin temel olay, duygu ve iletisi korunurken hedef türün anlatım imkânları kullanılmalıdır. Şiirde seçme, yoğunlaştırma, imge, ses ve ritim önem kazanır. B seçeneği dönüş, toprak ve dayanışma izleklerini koruyup bunları şiirsel yapıda yeniden kurar. Cümlenin yalnız satırlara bölünmesi gerçek bir dönüşüm değildir. Raporlaştırma, sayısal bilgiye indirgeme veya ana iletiyle ilgisiz dizeler üretme de metnin özünü bozar. Doğru cevap B'dir.

27. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: D

Görüş, edebiyat-toplum ilişkisinin çift yönlü olduğunu savunur: Eser hem toplumsal şartlardan etkilenir hem de yeni düşüncelerin dolaşıma girmesine katkıda bulunur. Özgürlük fikrini işleyen eserlerin ortak bir dil kurması ve tartışmaları yönlendirmesi bu etkiyi somutlaştırır. Kâğıdın sararması, sayfa sayısı, noktalama tercihi veya kapak rengi tek başına toplumun düşünme biçiminde dönüşüm oluşturduğunu göstermez. Bu yüzden en güçlü kanıt D seçeneğidir.

28. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: A

"Tamamladı" görülen geçmiş zamanla bitmiş eylemi; "dinliyor" şimdiki zamanla sürmekte olan eylemi; "aktaracaklar" gelecek zamanla henüz gerçekleşmemiş aktarımı bildirir. Bu sıralama geçmişten şimdiye, şimdiden geleceğe uzanan kültürel sürekliliği dil bilgisel olarak kurar. Fiiller aynı zamanda değildir; "aktaracaklar" emir değil gelecek zamandır. Programın yaklaşımına uygun olarak zaman ekleri yalnız adlandırılmamış, metnin anlamına katkılarıyla değerlendirilmiştir. Doğru cevap A'dır.

29. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: C

“Eksilen yalnız gölge değildi” sözü, fiziksel kaybın ötesine geçer. Yaşlı çınar köy meydanında kuşakların tanıklığını, ortak yaşantıyı ve kültürel belleği simgeler. Dolayısıyla ağacın kesilmesi, geçmişle bağ kuran bir değerin yitirilmesini sezdirir. Metin ölçüm veya yalnız güneşlenme süresi hakkında değildir; köyde kültürel bağ olmadığını da söylemez. Simgelerin anlamı her metnin bağlamında kurulur. Örtük ileti C seçeneğidir.

30. Sorunun Ayrıntılı Çözümü

Doğru cevap: E

MEB 2026 programında “Sözün Ezgisi” temasının okuma metinleri koşuk ve türkü; dinleme/izleme metni masaldır. Edebiyat atölyesinde şiir dinletisi hazırlanır ve dinlenen/izlenen masal film şeridine dönüştürülür. Diğer seçenekler temaların içeriklerini birbirine karıştırır: gazel-saf şiir ve podcast “Kelimelerin Ritmi”; destan-mesnevi ve fabl yazma “Dünden Bugüne”; Dede Korkut, Tanzimat şiiri, Servetifünun romanı, Fecriati şiiri ve Millî Edebiyat hikâyesi ise “Nesillerin Mirası” kapsamındadır. Doğru eşleştirme E’dir.

Yasal Bilgilendirme ve Paylaşım Koşulları

Bu PDF'deki sorular, seçenekler ve çözümler özgün olarak hazırlanmıştır. Çalışma, MEB'in güncel öğretim programı incelenerek oluşturulmuş bağımsız bir eğitim içeriğidir; Millî Eğitim Bakanlığının resmî sınavı, ders kitabı veya kurumsal yayını değildir.

Öğrenciler ve öğretmenler bu dosyayı kişisel ve sınıf içi eğitim amacıyla ücretsiz kullanabilir, yazdırabilir ve paylaşabilir. İçerik farklı internet sitelerinde de **ücretsiz erişim sağlanması, PDF'nin bütünlüğünün korunması, site adının kaldırılmaması ve aşağıdaki tıklanabilir kaynak bağlantısının açıkça verilmesi** şartıyla yayımlanabilir:

https://www.ucretsizdersler.com.tr/

PDF'nin ücret karşılığında satılması, soruların veya çözümlerin kaynak gösterilmeden kopyalanması, site adının/alt filigranın kaldırılması, yanıltıcı biçimde resmî kurum yayını gibi sunulması ve ticari paketlere yazılı izin olmaksızın eklenmesi yasaktır. Alıntı yapılırken içerik başlığı ve kaynak bağlantısı belirtilmelidir.

Program ve müfredat bilgileri değişebileceğinden, uygulamada güncel resmî MEB duyuruları ve öğretim programları esas alınmalıdır. Bu çalışmadaki olası maddi hatalar için iletişim ve güncelleme kaynağı olarak site adresi kullanılabilir.

© 2026 www.ucretsizdersler.com.tr • Eğitim için ücretsiz paylaşım